

LIETUVIAI AMERIKOJE

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA

LANKĖSI VAŠINGTONE

Vienybė 39-me numeris, straipsny Vakar, šiandien ir Rytoj, rašo: —

Rugsėjo 20 d. Amerikos Lietuvių Misijos delegacija (Antanas Olis, A. Kumskis ir P. J. Zuris) lankėsi Vašingtone ir ta progą turėjo audienciją pas Valstybės Departamento pasekretorium Dean Acheson.

Tai buvo pirmas sėkmingesnis Amerikos lietuvių visuomenės atstovų pasikalbėjimas su aukštesniu valdžios pareigūnu, dabar einančiu Valstybės Sekretoriaus, James Byrnes, pareigas.

Amerikos Lietuvių Misijos delegatams labiausiai rūpėjo sužinoti, ar Lietuvos klausimas bus svarstomas dabar vykstančioje ministrų konferencijoje Londone ir koks bus Amerikos nusistatymas, jei tas klausimas iškiltų. Be to, paliesta ir Lietuvos tremtinių reikalai, nes, kaip pranešao kai kurie mūsų kareiviai, rusų agentai, su amerikiečių pagalba, juos prievarta išveža iš Amerikos okupuotų zonų į sovietų sritis.

I šiuos klausimus gauti tiesioginiai atsakymai, daug aiškūs, negu ta delegacija, neseniai buvusi Vašingtone, skelbė.

REIKIA STIPRIOS AKCIJOS

Laikraščio etika neleidžia tiesioginiai cituoti Valstybės Dept. pareigūno žodžius. Bet išvada šio pasikalbėjimo, kuriame P. J. Zuris, anot paties Acheson, ypač vykusiai ir įtikinančiai perstatė Lietuvos klausimą, yra tokia:

Lietuvos reikalai nebus svarstomi dabartinėje ministrų konferencijos sesijoje Londone. Bet tai nereiškia, kad Lietuvos klausimas netrukus neiškils kitoje sesijoje. Nors Amerikos lietuviai labai stipriai perstato savo pusę, bet... yra kitų grupių, kurios lygiai įtikinančiai kalba... Kuomet paliečiamas Lietuvos klausimas, tai susiduriama su vienu iš sariausių diplomatinio reikalo, į kurį gali atsakyti tik vienas žmogus... Mums gal atrodo, kad tas "vienas" žmogus, turįs rakta į Lietuvos ateitį, yra prezidentas

PHILADELPHIA, PA.

Pasižymėjusio Kario Grįžimas Namon

Philadelphia, Pa. — Vietiniai seni viengenciai, Kazys ir Marijona Puodžiūnaitė Vidikauskai rugsėjo 4-tą dieną nuo savo vienatinio sūnaus, oficialiai — sulig dokumentu vadina: Casimir C. Widoski gavo laiška, kuriame jis praneša, kad jis jau grįžta iš Europos Amerikon. (Tas jo laiškas yra rašytas 25-tą rugpiučio. Tad gal jau jis yra ir nepertoliausiai nuo šios šalies).

Šis tai jaunas karys, C. C. Widoski budamas nariu taip vadinamos: Quartermaster Kompanijos, pradėdant 16-tą gegužės, jau ketvirtį metai kaip tarnauja Amerikos kariuomenėje ir beveik tą visą laiką jis išbuvo užrubežy Amerikos: tai Afrikoje, tai Europoje. Jis yra taipogi ir pasižymėjęs, kadangi "citacijoje" — pagrimo paliudijį jam suteiktame 1943-čiais metais, kovo 28-tą dieną yra ir tokie žodžiai.

Trumanas, bet juo gali buti ir Stalinas. Dėl to tuo tarpu gali netik spėlioti.

Bet vienas dalykas yra aišku, kad Lietuvos ateitis yra pavojuje. ypač kai ir Valstybės Departamento pareigūnas atvirai pastebi, kad tai "ginčijamas" klausimas ir yra "kitos grupės," darandios spaudimą.

Dėl tos priežasties, Amerikos Lietuvių Misijos valdyba New Yorke suaukė nepaprasta direktorių susirinkimą, kuriame vienbalsiai nutarta imties stiprios akcijos. Prie šio darbo prisideda eilė draugingų kongresmanų ir senatorių ir spalį pabaigoje nutarta šaukti Amerikos lietuvių suvažiavimą, arba antrąją misiją į Vašingtoną.

Ar mūsų valdžia laikysis Amerikos idealų ar nusileis šio karo sąjungininkei, Rusijai, netolima ateitis parodys.

KĄGI ATSAUKTI?

Naujienos pakartotinai reikalauja, kad Vienybė "atsauktų" vieną mano (ponios V. Tysliavienės — Red.) pastabą, būtent, kad kai kurie laikraščiai, jų tarpe Naujienos ir Draugas, kartais netiesioginiai naudojami Lietuvos vadavimo pinigais. Naujienu redaktorius tai vadina "šmeižtu."

Kadangi dar neįrodyta, kad kitaip būtų, tai kągi čia atsaukti?

Ar atsaukti tai, kad Naujienu ir Draugo "reporterio" išlaidos San Francisco konferencijoje sumokėtos iš ALT izdo,

Yra ir daugiau pavyzdžių, kuriuos būtų galima viešai nurodyti, turint pilna ir detalią ALT atskaitą.

Bet tenkindamiesi tik tuo vienu pavyzdžiu, Naujienu ir Draugo elgesys būtų tas pats, jeigu, pavyzdžiui, Vienybė, nutarusi, kur nors pasiūsti savo reporterį ar korespondentą savo reikalais, jo išlaidoms imtų pinigų iš kurios nors Lietuvos vadavimo įstaigos.

Tokius ir panašius įvykius dar būtų galima praleisti nepastebėjus, jeigu mūsų vadavimo įstaigos turėtų didelį išteklių. Bet to, kaip žinoma nėra.

Todėl, kai bereikalingai leidžiami pinigai ne tiems reikalams, kuriems visuomenė aukoja, didelę skriaudą daroma Lietuvos bylai. Dėl tos priežasties mūsų įstaigos neturi lešų atlikti daugelį darbų, kurie pirmoje eilėje turėtų būti vykdomi, t. t. kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

"The citation is as follows: For Exceptionally meritorious conduct in action, in the vicinity of Djebel Halfa, Tunisia, January 28, 1943. From dusk to dawn, in the face of enemy action, Private Widoski continuously transported troops and supplies to the front lines without loss of trucks, equipment, or injury to personnel. Often without sleep and attacked by enemy aircraft, Private Widoski performed his duties unselfishly and unflinchingly. His heroic devotion to duty reflects great credit on his organization".....

O "citacija" — paliudymas, suteiktas 1944-tais metais, 12-tą rugsėjo, parodo, kad jis yra gavęs už sugebėjimą — "skill", uolumą — "zeal", bei drąsumą — "courage" ir bronzinį žvaigždės medalį. Ir dabar jis yra Private First Class. Tad WELCOME.....

VERTAS PASITIKĖJIMAS

Pastaruoju metu čia vienam veikėjui pasisekė gauti net 500 adresų angliškų laikraščių ir jis pasitikėjo tuo, kad vietiniai viengenciai, kuriems, taip skant, skambučiai... yra neper-

brangiausiu daliku — nepašikštės — sumėtę po dolerų į kita, nupirks pakankamą kiekį knygų plunksnos pulkininko Petruičio, ir jas išsiuntinės tiems angliškiems laikraščiams. Kas, suprantama: padarytų didelį riksmą prieš žiaurumą Maskvos budelių, enkavedistų. Bet jis — tas adresų sumedžiotojas apsiiryko — veltas jo buvo pasitikėjimas vietiniais viengenciais. Tam dideliui dalikui jų piniginės nemalonėjo atsiverti... Kad nepakenkus išgyvendinimui Maskvili naujagadiniškos vergijos Lietuvoje. Tos vergijos "skoni" ir "grožį" a. a. pulkininkas Petrusis pajutęs ant savo "locnos skuros", aprašė knygoje lietuviškai vadinamoje:

"Kaip jie mus sušaudė", o angliškai vertėjai, sulig reikalo, pavadino: Lithuania Under The Sickle and Hammer. Kuria ja privalome tarp angliškai kalbančios apšvietos jos platinti visomis išgalėmis, jeigu trokštame laisvės mūsų tėvynei — Lietuvai.

ATOSTOGOS GABIOS "DRUKORKOS"

Panelė Anastazija Smailiūtė, buvus ilgametė ir labai prityrus, gabi "drukorka" buvusios čia a. a. kunigo Antano Miluko naujienraščio: "žvaigždės" dabartinu laiku yra išvykus į garsųjį mainierių šenadorį atostogoms pas savo artimiausias ten gimines. Plunksnos Vytis

IŠ BOSTONO PADANGĖS

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. nuoširdžiai kviečia visus jaunus ir senus į jų rengiamą "Pikniką Po Stogum ir Victory Belyj", šeštadieny, spalio (Oct.) 13-tą, naujai įstaisytoj Municipal Sveitainė, Broadway, tarpe G ir H St., So. Bostone. Duryš bus atidaros nuo 6:30 val. vak., o šokiai prasidės nuo 7:30 val. vak., kad būtų ilgesnis vakaras del pasilinksminimo.

Tai bus tikras "piknikas", nes bus valgių ir gėrimų. Municipal Salė bus taip įrengta, kad bus vietų atsisėsti pavalgyti, išsigirti, ir pamatyti ir išgirsti programą. Bus gražiai laimėjimo dovanų, kaip tai \$200 I. J. Fox kailinus koutas, \$65. lady's 17 Jewel "Benrus" wristwatch, Electric Mixer, Moteriškas ar Vyriškas Suitcase, \$25. Permanent Wave, 53 piece Dinner Set, \$16 Satin Finished Puff, ir \$15 Grocery Order. Taipgi bus Kalėdų dovana del kareivio, jureivio, ar merginai Dėdės Samo

Tarnyboj. Ta dovana bus laimėjimo dovana, kurį bus ištraukta per šį parengimą.

Šokiam gros smagi Helen's Polka Dots orchestra, kuri gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius, taipgi smagias dainas jum besokant, dainuos Birutės Radio Kvartetas, kuriam dalyvaus Albina Bucevičienė, Albina Šaparniūtė, Joan Casper ir Frances Savickienė. Taipgi panelė Eleanor Amsie iš Dorchesterio, kuri laimėjo "Miss Victory" kontestą pereitam Liet. Radio Korp. piknike dalyvaus šiame parengime ir ves "Victory Polka", taipgi padainuos pora dainelių.

Tai tikrai bus ko naujo šiame "Piknike Po Stogum" ir "Victory Balyje". Įžanga į šį puikų parengimą bus tikrai 75c priskaitant taksus. Kviečiame visus civilinius ir sugrįžusius kareivius, kurie senai tokio linkmo parengimo namatė. Priesirengkit pirkti "Victory Bond" šiame "Piknike Po Stogum ir Victory Balyje". Rep.

IŠ BALTIMORĖS PADANGĖS

MAINYKIM I BOLŠEVIKUS

Tokioj antraštėj p. S. Cvirka spaudoj paduoda labai sveiką mintį, kad organizacijos ir veikėjų imtų rašyti laiškus ir rezolucijas senatoriam ir kongresmenam, raginant juos praversti įstatymą, kad pasikeisti Lietuvos pabėgėliais ir tremtiniais su komunistais Amerikoje. Komunistai myli Sovietų Sąjungą ir Stalino Saulę su jų visą tvarką, lai valždia juos veža į Rusiją, o į Ameriką lai atveža pabėgėlius, kurie myli demokratinę Ameriką, jos tvarką ir labai norėtų atvažiuoti į Ameriką.

Jeigu toks lietuvių balsas pasiektų Amerikos kongresą ir ten pradėtų šį klausimą diskutuoti, tai Amerikos komunistai, pirmo vietoj lietuviški Stalino garbintojai iš po nakties išgytų iš komunistinės ligos ir užsigintų komunisto kaip sulig biblijos šventas Petras kad užsigynę Kristaus ir virstų netik demokratais, bet ir būtų baimingiausiai katalikais, kad tik savo kailį išgelbėjus nuo to komunistinio rojaus — Sovietinio kalėjimo, kurį jie perša kitiems, bet patys nenori jo.

Jeigu tai darbininkų tėvynėje — Sovietų Sąjungoje taip yra gerai ir nieko ten netruksta (išskiriant duonos ir laisvės) kaip Bimbiniai komunistai mums skelbia, tai kodėl tas Sovietų Sąjungos dviejų simtų milijonų žmonių kalėjimas taip saugiai uždaromas, kad niekas iš jo negali nė kojos iškelti ir pamatyti kaip kitose šalyse darbininkai gyvena?

Jeigu raudonieji Rusijos valdonai atidarytų to Sovietų Sąjungos kalėjimo durys ir laisvai leistų kitų šalių darbininkams atvažiuoti ir be trukdymo savo akimis pamatyti ir persikrinkinti, kas ištikrųjų Sovietų Sąjungoj yra tas darbininkų rojus kaip kad užseniuose jų agentai kad skelbia, tai bukite tikri kad tie darbininkai sugrįžę į savo šalis vienais balsavimais išsiryktų sau komunistines valdžias ir įsisteigtų sau darbininkiška rojų, kur nebūtų nė ponų nė skriaudikų, būtų visi lygūs ir visiem lygiai priklausytų tie milijonai, kuriuos dabar valdo kapitalistai?

Neseniai Stalinas buvo parsikvietęs iš Amerikos stambiausio Amerikos kapitalistą ne tuo tikslu, kad jam parodyti kaip Sovietų Sąjungos darbininkai y-

ra laimingi, bet tuo tikslu, kad parodyti Amerikos kapitalistui, kad ten darbininkai yra vergai ir kad jie nebijotų Rusijos, kur galėtų daryti sau milžiniškus kapitalus, kokių jie negali pasidaryti Amerikoje.

Taigi aš ir sakau, kad p. S. Cvirkos išreikšta mintis yra sveika ir naudinga. Jei komunistai išgabenus į jų garbinamąją Sovietų Sąjungą, kur būtų tikras jiems rojus, o į jų vietas įleistų lietuvius tremtinus ir pabėgėlius, kurie myli Ameriką ir nori į ją atvažiuoti. Tai būtų teisingiausias komunistams atlyginimas už jų nedėkingumą ir paneigimą Dėdės Samo demokratinės Santvarkos. P. P. Jaras

HARTFORD, CONN.

ONA IR ADOMAS NAVICKAI PAGERBTI, SULAUKE 40 METŲ SUKAKTUVES

Sekmadienį, rugsėjo 30-tą dieną, vakare, Ona ir Adomas Navickai buvo nusteibinti, kada pas juos į namus susirinko nepaprastai daug svečių ir nusivedė juodu ir šeimynos narius į Šv. Trejybės mokyklos salę. Čia buvo paruošta didelė puota pagerbimui p. Navickus, sulaukusius 40 metų vedybų sukaktuves.

Pamergė buvo Kastė Balitienė, iš Minersville, Pa., ponios Navickienės draugė, nuo jaunystės, ir Vincas Kavaliauskas — pabrolis. Buvo ir solemnižant, visi suns ir dukterys apart Raimundo, kurs buvo šioj šaly, tiktai dar neišleistas. Kunigas Sabulis buvo programos vedėjas. Kalbėjo prelatas kun. Jonas Ambotas, p. Navickai ir jų vaikai. Sukaktuvės dalyvavo apie du simtai žmonių iš Hartford ir New Britain. Pona Navickai buvo apdovanoti brangiomis dovanomis.

Rengimo komisijon jeina sekančios: ponios Julijona Kedienė, Veronika Petraitienė, Julė Kavaliauskienė, Zuzana Povilionienė ir ponis Maleškievičius. Čadangi ponis Navickienė prigulėdama prie penkių vietinių lietuviškų per ilgus metus dar davosi Lietuvos gerovei ir prie visų vietinių veikimų, tad ir šio miesto lietuvių atjausdamos jos darbuotė, surengė jai pagerbimą, sulaukus vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktuves. Baigiant šią didelę sukaktuvių puotą, ponai Navickai nuoširdžiai padėkojo visiems už tokį netikėtą prigavimą ir už nuoširdų atjautimą ir draugiškumą. Ypač juodu padėkojo rengėjoms už pasidaravimą ir visiems svečiams už dalyvavimą ir gausias dovanas. Rengėjos

Trumpi Dzukiški Epizodai

RAŠO JUOZAS V. VALICKAS

(Tąsa)

Perlojon In Viešnagi

Jau kuris čėsas kap motka man vis bajino kad aism kadu Perlojon viešnagėn. O šitu rozu, tai sakė, kad cikrai nedėlion mes aism jai cik lietaus nebus. Man motka pasiuvo saračkėlį visai naujų ir naujas drobrines kelnaites, kurias juodai nukrovavojo. O utarniki naujus Valkinyki, nupirko naujų kepurį ir audeklo ant naujos rubaškos. Ir kadu motka pradėjo siuv naujų rubaškų, tai aš cikras buvau kad šitu nedėliu aism Perlojon. Motka sako kad Perlojoj jos yra brolis Gabrys ir dzvi serserys, Paulinka ir Munisia. Sako Gabrys ir Paulinkai tai dar neženocni, ale Munisia, tai jau sunų Vikiciu, tokio dzidumo kap ir aš. Aš dar nei dėdzių nei cetų nei Vikicias nebuvo matęs. Taigi macydamas kap motka rengia savo prinaskus. Ogi kad jus žinotų koks cekavas aš buvau, aš apžiurėjau visus tuos prinaskus. Didžiulė grikinė baka iškepta su spirginiais, kietas suris kap citnagas, kampas duonos kad nunesė rugšcies. O dar ir palivonėlis smetonos, ir iš pačios sketerės nok palcies atpjautas kavalkas lašinių. Bracia cia tai bent prinaskai. Aš dabar mislinu kų aš Vikiciu ašcinėcius nunešiu? O taigi Vikicius mano cikras pusbrolis išeina. Aš nubėgav kap Maciukienės Vincų ir išsiprasiau kad man duotų ma-laktes kortas, katros buvo jau susivai nuplyšę. Ale aš prižadėjau kad visų dzienų karves ganysiu už jį. Taigi jau Vikiciu turiu visų kalagi kortų ašcinėcius, mislinu kų dar čia daugial sugrebot? Atsiminiau kad po kreigu zemliankos turiu pakikišis savadarbį strielbelį ir apie du noperskus parako ir kelis pistonus, katruos man davė nebašnykas. Gaidzio tėvas iš Šarkiškių, o strielbelį tai man padarė vienas slūzavnykas, Kurausko Petro piemuo, o lipukų tai gavau net iš Matuizu nok Jancikos Petro iš ty kokios natvatnos germanskos lasapetkos o kici vadzino ožkaitės romų, o cianai Amarikoje, tai vadzina baisikeliu, priedo dar pridėjau naujis netoli Maskaukes išemiau iš lido užverstus Stralzo kiaušinius užsilikusius užsilikusius dar nok vasaros. Tai buvo sudziuvę kap citnagas. Žmonys porydavo kad toki kiaušiniai atneša labai didziuly sčescėj.

O jus žinote, kap cik sutemė, tai aš su motku duj pakahėn ir jau pas Merkj buvom, o Jakubucio Juras iš Bartelių su luotu peryrė mus per paciokom per Merkj ir jau per Zilynelių pieras laidomės miškan. O tep labai bijojom paliokų, kad nesugautų ant gronyčios, ba mes jokių propuskų neturėjom. Ale va jau ir Ciunynai. O cikrai lietuviškai vadzino Paakmenė ir upeluku kų ataina nok Miliuniškių buvo lietuvių su paliokais gronyčia. Jau mes sčesclyvai gronyčių perėjom ir buvom Lietuvos pusėj, netoli nok Maskaukos atsisėdau su motku po grazių pušelaiti kad atsidusc. Pradėjo motka ir mani privertė kalbėc škapbėrius kad sčesclyvai gronyčių perėjom. O aš ir dvejis mobuc škaplierius atkalbėjau, vienus kad cik motka nerastų pas mani strielbelis ir kortų (velnio kantičkų). Jau pradėjo prauašdzinėc, o jau mes buvom Varėnoj. Ale kap nedėlios dziena, tai nada-verkos jau kromus pradėjo acidaryc anksci, užėjom pas Klečkį, ale jis dar vis savo borukų kalbėjo. Tai paskui motka nupirko pikliavotos duonos ir kvaso ir dar arbotos. Tai man bracia buvo jau cikras kermošius. Paskui mes su motku naujom pas Kopolį o cikras jo prazviščius buvo Magadauskas. Aš bracia pamačiau kad motka su žydeldkaitėmis bučiuojasi ir motka ir žydeldkos net apsiverkė. Jau aš mislinu kap čia bracia reikės tėvu paporyc apie tai. Aš paskui gavau šebusinio pyrago ir arbotos nok Kopolienės, pautarino motka ir mes naujom pas

Juozas V. Valickas

Puodžj pažiurėc, ba motka kė kad tai arcimas gėmė, pas Puodžj gavau šilto sėdėlio nu vėresėčkų. O gėmė aš nenorėjau, tai Perloj vis mani ragina ir ragina valgytau. O aš ir saramė ba motka inmokimo man kur nors naujis viešnagė nevalgytau ir nepasėdėtuks dzidelis edumas, Pakelti ne mada.

Jau ir zvanai zvanimai sas ant mišų aic. Tai dzijė tiek syki dzijė draugi visi nuaujami šiu. Ale man tep nuaujami syc pamokso kad net gėmė gas maryc pradėjo. Aš sėdėdau ant padimom snusterėjau. Ale ty žmonis mani nubudzino ir smertelinas griekas man pėresuotai, bet miegoc. Aš išėjau iš šventoriaus, o šilta bracia Dar buvo ankseyvas man kišau aš rankų kešėnėm dau dar kelis grosus, o kietus pigius. Su paliešiu tai galėjai ir dvarų žemaičioj, o su lietuviais, tai net ir Varšavo Pilsudskio karunų gėmė naujau pas ty kokį kėmė nau pilnų kapj semėmė ta su saulgaružem. Aš sčėniu ir spaceravojom Aš pamačiau koki gėmė Lietuvos palicijainai man ant širdies pastatė mislinau, kad nok cikrai storosius mėsos užaugis ir aš galėtom janti. O ana bracia žemaičiai. Visi jauni, tai kirpci. Ale bracia man ir krabir, tai nepaliekė lių adziežia, tai paliekė paliokų tai cik ryziai pacy pas paliokai nedėdėdė džiuvų cik kalaičiai, liokų cik tuščios kešėnė ja kadu aina ir mėsos maskoliai ale koki gėmė du sustojo šauliai ant bracia yra ko žiurėc. Paskui tykėmė nykas atjoje ir sušėmė šaulius, tai kap susėmė krusc!

Nelaukta

Boševikai visuotini pastangai, ne užauginti tarpo kėmė rėngti liai. Visi jauni, tai kirpci. Ale bracia man ir krabir, tai nepaliekė lių adziežia, tai paliekė paliokų tai cik ryziai pacy pas paliokai nedėdėdė džiuvų cik kalaičiai, liokų cik tuščios kešėnė ja kadu aina ir mėsos maskoliai ale koki gėmė du sustojo šauliai ant bracia yra ko žiurėc. Paskui tykėmė nykas atjoje ir sušėmė šaulius, tai kap susėmė krusc!

(Bus daugi)

Neverki Dz

— Neverki Dz... Šiandien taip... Prakeiktas čia... Tik tai laikinai... —Palaimins... Kiekvieną žygi... Už Dzukijos žemę... Kovos karžygi...

Raudoni galvė...

Sau galą čia... O jujų balvonas... Ant laužo gį st...

Dzukai—mes...

Tyria širdimi... Atmins jie Dzuk... Dievai jos švenč...

—Neverki Dz... Šiandien taip... Prakeiktas čia... Tik tai laikinai...

Dzukai—mes... Rengėjos

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

AKLEBENKIME TEISINGUMO DURIS

Duokime Faktų.

Jeigu daug yra motyvų, reikalaujančių neatidėliojant sušalinti visuotinį Amerikos lietuvių sąjūdį, tai tremtinių klausimas yra vienas vyriausiųjų motyvų. Jų dabartinė padėtis yra labai tragiška, o okupacinės sąlygų kariuomenės ir UNRRA elgesys kartais yra toks, kad jį jau ir taip perpildytą kančių taurę negailestingai nulinami dar keli lašai.

šios padidintos ir kitų nacių nusikraustų asmenų normos. Niekio betgi dar neteko girdėti, kad šis sutvarkymas būtų palietęs lietuvių tremtinius, ar bent tuos jų, kurie vergus darbo Vokietijos karo pramonėje, sėdėjo Vokietijos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose už pasipriešinimą nacių administracijai ir vokiečiams Lietuvoje valdant, buvo nacių skriaudžiami Lietuvoje. Užot jiems dabar nors mažyte dalele atlyginus bausių nacių padarytą skriaudą, jie, priešingai žydams ir kitiems nuo nacių nukentėjusiems asmenims, ir toliau vokiečių yra užjami ir maltretuojami. Jeigu sąjungininkai turėtų nors mažą dalelę teisingumo jausmo, jie pavestų lietuviams tremtiniams Vokietijoje strypelių žemės, — tris kartus didesni negu Klaipėdos kraštas, ir juos ten apgyvendintų iki Lietuva vėl bus laisva. Ten jie galėtų įsirengti savo mokyklas, organizuoti ir ruošti busimam grįžimui į Lietuvą. Jei prisiminsime, kad Lietuvoje vokiečiai lietuvius varė iš sodų ir vertė juos tarnauti jų vietą pastatytiems vokiečių kolonistams, jei prisiminsime, kad vokiečiai lietuvius varė iš savo pramonės ir vertė ten dirbti sunkią darbą, beveik nieko už jį nemokėdami ir visai iš jų tyčiodamiesi, strypelio vokiečiųios žemės pavėdavimas lietuviams tremtiniams — ir tai ne visam laikui, o tik iki jie galės grįžti į laisvą Lietuvą, nebūtų neteisingas sprendimas.

4. Neužmirškime Jų Nė Akimirksniu

Jei šis planas bent iš dalies pasisektų įgyvendinti, būtų daug laimėta. Ne tik būtų pasiektas teisingumo minimumas, bet ir tolesnis tremtinių egzistencijos klausimas būtų sustvarkęs palankia kryptimi. Jiems visiems esant vienoje vietoje, labai palengvėtų susizinojimas su jais ir jų šelpimas. Bet svarbiausia, būtų išsaugotas lietuviškumo židinys, kuris laisvės valandai išmušus, grįžtų į Lietuvą ir iš naujo įkurtų nepriklausomybės liepsną.

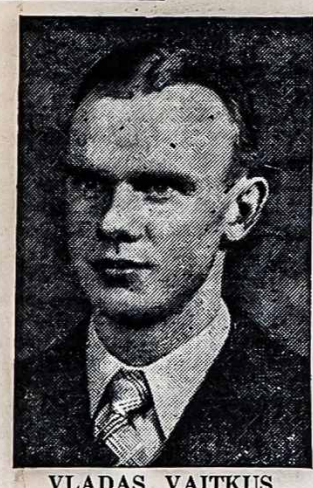
Metas

- Metas jau mesti
—Rangą paduoti
—Vakar kas buvo?!
—Tai šiandien pasenę.
—Rytojus tavo—
—Aukščiausias tai lemia!
—Nekelki vaidų
—Ir nesididžiuoki
—Bet rimtu darbu
—Lietuvą vaduoki.
—Metas jau mesti
—Į šalį kivirčius—
—Rangą paduoti
—Ir telkti tautiečius.
—Dzūkų Jonas

MANO PERGYVENIMAI BOLŠEVIKŲ IR NACIŲ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

RAŠO VLADAS VAITKUS—Lietuvos Tremtinis

Daugelis žmonių vis netiki bolševikų ir nacių žodžiais neišreiškiamais žiaurumams.

VLADAS VAITKUS

Aš Jungtinių Amerikos Valstijų pilietis, ilgus metus išgyvenęs Lietuvoje, tik 1944 metais spalio 11 palikau Lietuvą ir, laimingai atbėgęs į Švediją, gavau iš Amerikos Konsulato Stockholme globą ir paramą. Ir tik š.m. rugpjūčio 15 atvažiavau į USA.

Į savo gimtąjį kraštą norėjau sugrįžti jau prieš karą. Tačiau, nesigailiu, kad šį sunkų laiką turėjau pergyventi pavojuose ir varguose, nes per tą laiką turėjau progos pamatyti ir pažinti tikrąjį bolševizmą ir nacizmą veidais.

Netekau savo artimųjų ir giminių, bet pats išlikau gyvas ir sugrįžau atgal į savo gimtąjį kraštą. Šiuo metu išsiuosi pas savo gimines ir greitai laiku išėjau į kariuomenę.

Į Lietuvą išvažiavau su motina, vos kelerių metų budamas. Ten pradėjau lankyti gimnaziją, o paskutiniu metu studijavau mediciną Kauno Universitete.

Šiame rašinyje, bendrais bruožais, noriu atvaizduoti bolševikų ir nacių okupaciją, kaip pats visa tai pergyvenęs ir daugelį įvykių buvęs liudininku. Visa tai ką aš čia rašau yra šventa tiesa, nes žinau, kad nei truputį neklystu ir nei vieno žodžio neperdedu.

Esu laimingas, kad esu toj šaly, kur tiesa yra galima pasakyti viešai ir kur viešpatuoja tikra ir visiška laisvė. Tu darpu, daugelis nežino arba nenori žinoti, kad yra valstybių, kur netik laisvė, bet ir paprastas žmoniškumas yra pamintas po kojom, o pats žmogus, šio pasaulio tobuliausias tvarinys ir gamtos šeiminingas, yra paniektas ir padarytas žemiau.

Pirmieji Ateinančios Audros Debesys; Keletas Žodžių Iš 1939 Metų Įvykių

1939 metais lenkams kapitulavus, bolševikai ta proga pasinaudojo (nors Rusija buvo pasiskelbusi neutrale), bet užgrobė dalį Lenkijos. Vilniaus kraštas taip pat atiteko bolševikams. Nors naciams šis rusų "trikas" ir nepatiko, bet negi buvo tada laikas su "draugu" pyktis.

Bolševikai, kad pasauliui pademonstruoti, jog jie yra ir teisingi, ir geri, 1949 metais rudenį Vilnių su maža jo srytimi gražina Lietuvai. Girdi, šį brangų Lietuvai miestą, kurs buvo lenkų užgrobtas 1920 metais ir kurį jokios tarptautinės institucijos nesugebėjo Lietuvai gražinti, bet mes jums gražiname.

Savaimi aišku, prieš apleidami Vilnių, bolševikai, kuo švariausiai jį apiplėšė. ypatingai fabriku įrengimus.

Bet už kiek laiko bolševikai iš Lietuvos pareikalauja į savo vidų išleisti Trojos arkį, t.y. į kelius Lietuvos centrus įsivesti rusų kariuomenės įgulas. Tai buvo pirmas Lietuvai smūgis. Šį jų norą reikėjo išpildyti. Nuo tos dienos lietuvių tauta pajuto tiesioginį bolševikų pavojų.

Didesnė lietuvių tautos dalis šio Trojos arkio reikšmę suprato ir jau pranašavo, kad vieną dieną šio arkio viduriai pravers ir iš jų pradės liūti raudonarmiečiai ir aštriais nuogais durtuvais mesis badyti tos šalies nekaltus gyventojus, jaumus ir senus, vaikus ir suaugusius. Ir ištikrųjau neapsirikta.

Atėjo 1940 metų birželio 15. Tuo metu aš buvau gimnazijos priešpaskutinėje klasėje. Turėjome gimnazijoje šventę ir džiaugėmės, kad mokslo metus galime baigti laisvoje tėvynėje. Tik staiga į salę įbėga vienas susijaudinęs mokytojas ir sušunka: — Raudonoji Armija peržengė sieną. Lietuvių kariuomenei įsakyta nesipriešinti ir netrukdyti jos žygio.

Mūsų jaunųjų širdys sustojo akimirksniu plakusios, ir mes suprato, kad paskutinis Laisvos Lietuvos siūlas liko nukirstas. Musų džiaugsmas baigėsi, išsikirstem prisilėgti.

Raudonoji Armija žygiuoja per Lietuvą! Dangus juodas nuo lėktuvų, o keliai ir keleliai užtvinę raudonaisiais tankais.

Raudonoji Armija neša "išlaisvinimą". Priešingai — raudonosios propagandos tvirtinimams, niekas raudonosios armijos nesutiko su gėlėmis. Ir tik maža dalis darbininkijos išėjo į gatves pasizūrėti darbininkų klasės "gynėjų" ir Stalino saulės nesėjų.

Pati raudonoji armija sunykusi, uniformos daugiau nei skurdžios. Bolševikų šeiminingumas augo diena iš dienos. Tuoj prasidėjo žymesniųjų lietuvių ir komunistų "priešų" suiminėjimai.

Visa tai vyko per pirmąsias okupacijas dienas, o kur ištiesi teroro metai? Visų detalių aš prisiminti negaliu, nes tada turėjau 19 metų ir visko žinoti negalėjau.

Tačiau, šie niekiški bolševikų darbai giliai įstrigo į mano jaunuolišką sielą ir jų užmiršti negaliu.

Sugebą savo srytyje dirbti žmones, pav. pašto įstaigose, policijoje, valstčiuose, ir t.t., buvo atleidžiami, o jį vietą skiriami menkų kvalifikacijų bemoksliai žmonės, bet komunistai, kurie, daugumoje, net nežinojo dėl ko jie komunistai. Už keletos mėnesių buvo paleista visa Lietuvos policija (atleisti policininkai negalėjo gauti jokios kitos tarnybos). o jį vietą įsteigta liaudies milicija, kurią daugumoje sudarė malkotai ir miestelių chuliganai, viestai ir šiaip nusigyvenęs elementas.

Štai vienas pavyzdys: — Skuo-

do liaudies milicijos viršininku buvo paskirtas tulas Baranauskas — nusigėres batusiuvis.

Visų megiamas Naumieščio viršaitis (pavardės neatsimenu) buvo atleistas, o jį jo vietą paskirtas neišmanėlis nusigėres vietinis ruselis. Net mokyklų vyresniais pareigūnais buvo skiriami taip vadinamieji "komsorgai", menko išsilavinimo komunistėliai, kurių teisės, neretai, budavo didesnės už tų mokyklų direktorius. Mano gimnazijos "komsorgai" buvo paskirtas tik pradžios mokyklą baigęs Galinkas. Dažnai susaukdavęs mokinius į salę, tasai Galinkas duodavo auldėjimo pamokas, šūkadamams, kad po Stalino saule mes esame laimingiausi ir turime progos eiti geriausius mokslus, mokomės "tiesa" mylėti, o ne taip apgaudinėjami kaip kapitalistinių kraštų jaunimas, pav. Anglijoje, Amerikoje, Prancuzijoje ir t.t.

Taip mums buvo kalama kasdien. Tačiau, Lietuvos jaunimo perauklėti nepavyko, nes mes per daug jau gerai pažinome komunistų veidmainystę ir niekiškumą. Neretai buvo rengiamos komunistų paskaitos į kurias mus vedavo eiti. Jas laikydavo bemoksliai komunistai. Pav. tulas Kretingos komunistas, prie žemėlapio atsistojęs, pirštu rodo Maskvos — Stalin-

grado kryptį, tvirtindamas esą čia traukiniai išvyksta 1000 km. greitį. Budavo koktu, kad tokie sovietų nemokšos pasiūka skaityti mokslines ir kultūrines, paskaitas.

Komunistų istorija buvo laikoma švenčiausia knyga. Kiekviename puslapyje atrasi "švenčiausią" tėvo Stalino vardą su švelniausiais ir gražiausiais prierašais.

Tiek klasėse, tiek įstaigose nuo sienų buvo šalinami valstybiniai ženklai ir į jų vietas kabunami Stalino didžiausi atvaizdai.

Mes šiuos įvykius jautriai pergyvenome, nes matėme, kad tai yra didžiausia pasaulyje veidmainystė, akyplesiškumas, žmogaus laisvių atėmimas ir po dvasinę, bei materialę degradacija.

Ypač, prie dvasinio jaunimo palaužimo prisidėjo NKVD (komunistų slaptoji policija, anksčiau vadinusis čeka, paskui GPU, ir paskutiniu metu NKVD). Šios organizacijos teisės nėra ribotos, ji stengėsi iš visuomenės sluoksnių sumobilizuoti kuo daugiau šnipų.

Zinau visą eilę savo pažįstamų, kurie buvo priversti šiai egzekucijos organizacijai šnipinėti. Papasakosiu apie savo geriausio suolo draugo istoriją. (Bus daugiau)

SANDARIEČIŲ ŽINIAI

Didž. gerb. "Am. Lietuvis" redaktorium:

Šiuo metu nuolankiai prašau leisti man tamstos redaguojamam "Am. Lietuvis" paaiškinti šitą kas liečia mane ir sandariečius. "Sandaros" No. 38, 1945—IX-21 d., kažkoks pasivadines "Vietinis", užpuola mane, kad aš per "Amerikos Lietuvis" išpeleto sandariečius, ir, kad buvusiam Amerikos Lietuvis piktinike 1945-IX-2d., buk man buvo pavesta užtaukuoti sandariečius ir tarybą, bet anot "Vietinio", nesuspėjau tą padaryti, pavėlavau pribūti.

Kas dėl pirmo užmetimo, tai tiek pasakysiu, per Amerikos Lietuvis" aš sandariečių nepeleto, o tik "Sandaros" redaktorium paprašiau, kad jis bent kiek būtų logiškesnis, nesikabinėtų prie žmonių, kaip girtas prie tvoros, ir kabinėjasi gal tik dėlto, kad Mikui kiti dirsta pasakoti daug karčios tiesos.

Kas dėl antro dalyko, tai manęs niekas neprasė atakuoti sandariečių nei tarybos. Mane kvietė atvykti į Worcester mano gimines, ir Amerikos Lietuvis piktinikas užprasė pats Amerikos Lietuvis redaktorium, ir per redaktorių p. G. A. Kybą buvau paprašytas, programos metu, kaip man esant eks-ka-

reiviu, kad pasveikinčiau karievių ir eks-karievių vardu, karių tėvus, motinas, gimines, draugus ir savuosius, kur toks momentas buvo kaip tik tinkamas, nes Amerikos Lietuvis piktinikas, tai buvo PERGALES PINKNIKAS.

Kas link pačių sandariečių, tai sandariečių Amerikos Lietuvis piktinike buvo apščiui, daug teko sandariečių ten pažinti, ir jie yra man puikūs žmonės. Aš pažįstu ir kitur gana daug net ir įtakingų sandariečių, su jais sugyvenu gerai ir ryšius palaikau kaip gerai pažįstami. Tuli sandariečiai yra mano asmeniškai draugai. Aš su sandariečiais iki šiol jokių nesuspirtimų neturėjau, ir tikiu, kad ir ateity su jais sugyvensiu gražiai, tikiu kad ir sandariečiai tą pat man apie mane. Kad koks "SKERSADRYŽIS" bando sudaryti mane su sandariečiais, tai jam tas nepasiseks, patartina būtų, tam SKERSADRYŽIUI manęs taip labai neišsigąsti, ir kas rytas manęs po lovą niekšoti kaipo baubo, geriau būtų kad jis dirbtų naudingą darbą, vietoj kiršimės savo kaimynus. Aš su sandariečiais gyvenau gražiai ir taip ir toliau sugyvensiu. O tu mielas SKERSADRYŽI, dar kartą persimainyk, patariu į ILGADRYŽI.

JUOZAS V. VALICKAS

LITERATURA

Jokubo Wassermanno Raštai

Yra ir lietuvių kalba raštų šio Vokietijos žydo rašytojo, kuris gyveno nuo 1873 iki 1934 metų. Dabar John C. Blankenagel, vokiečių kalbos ir literatūros profesorius Wesleyan universitete, Amerikoje, parašė stambią, keturių simtų ir daugiau puslapių, knygą: The Writings of Jakob Wasserman, kurią The Christopher Publishing House, Boston, Mass., išleido; 3.75 dol. Tai yra pirmoji anglų kalba knyga apie Wassermanną, kurio romanai didesimtaisiais ir trisdešimtaisiais metais mūsų šimtmetyje buvo vieni iš labiausiai skatomų romanų pasaulyje. Daugelis jo romanų ir apysakų buvo išverstas į beveik visas Europos kalbas, ir septyniolika jo knygų yra anglų kalbon išverstas. Toks žymus anglų romanų rašytojas ir kritikas kaip Arnold Bennett pakartotinai pabrėžė Wassermanną gabumą. Šis kritikas laikė Wassermanną Vokietijos naujoviškų laikų žymiausiu rašytoju ir vienu iš žymiausių rašytojų mūsų laikais, nes jo vaizduotė, įmatymas, formos puikus naujautimas ir žymi dramatiškumo jėga nėra paprasti. Blankenagel pasiėmė metus atostogų nuo savo darbo universitete kad apie Wassermanną šitą knygą parašyti. Per tuos metus šitos knygos autorius studijavo apie Wassermanną Europos knygynuose. Be to, jo universiteto tyrinėjimų taryba padėjo medžiagiškai tą tyrinėjimo ir šios knygos išleidimo darbą atlikti. Idomu kur tik nebuvo daryta tyrinėjimų dėl medžiagos šitai knygai. Pa-

vyzdžiui, Bavarijos valstybės knygyne, Britų muziejuje, Prusijos valstybės knygyne, Miunchio universiteto knygyne. Dar ir kitur reikėjo surasti ir panaudoti daugelį kitų knygų, kaip pavyzdžiui, iš Brown, Columbia, Cornell, Harvard, Princeton ir Yale universitetų. Daugelis kitų rašytojų jau yra rašę apie Wassermanną, kurių medžiaga dabar buvo pasinaudota šitai knygai sudaryti. Po biografinės ir įžanginės apybraižos šitoje knygoje eina išgildinimai atskirų Wassermanno romanų, jo biografinių knygų apie kitus asmenis, o taip pat ir autobiografinių veikalų ir vaidinimo veikalų. Artiešimties puslapių užima pastabos ir sąrašas knygų ir veikalų, kuriais naudotasi rašant šitą knygą. Kaipo liberalas, Wassermannas nesutiko su mintimi kad asmuo priklauso valstybei. Jis tikėjo, kad demokratija yra geriausia dėl žmogaus asmenybės išvystymo. Panašiais pagrindais Wassermannas knygos yra rašytojas. Jose ir teisybės problemos išdėstytos, kaip ir žmonių nekreipimas dėmesio į kitus žmones, žmogaus būdo sudėtingumas, nelaimingos vedybos, skyrybos, senesnės ir jaunesnės kartų pažvalgy nesutikimas, pokario jaunimo sunkenybės, kurias jis turėjo sutikti, ir blogo problema pasaulyje. Visas tas temas Wassermannas aprašinėja. Toks garsus vokiečių rašytojas kaip Thomas Mannas labai gerai vertina Wassermanną raštus, jis sako kad Wassermannas yra prigimtas pasakotojas, kuris ir šiandien galėtų sėdėti kur nors Rytų turgavietėje ir sekti pasakas, kurių visi klausytų. C. J.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS REIKALE

Paremsite savo spaudą, jei į laiką atsinaujinsite savo Prenumeratą

Amerikos Lietuvis prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės: — AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

SVEČIUOSE PO 22 METŲ

(SALDUS ATSIMINIMAS VIENAM METUI SUEJUS)

Rašo — Svečias

LAWRENCE MIESTAS

Jau 11 val. nakties. Pasileidau eiti svarbiausia Essex gatve, kuri taip nušviesta, kad sustojęs pamėginau laikraštį skaityti. Dauguma krautuvių uždaryta, kitas uždarinėja, tik valgyklos, saldainių ir aludės atidarytos. Gatvė taip švariai atrodo, kad jokio pogrėgalio ar kito ko išmesto po dienos turgo niekur nematyti. Krautuvis nedidelės, langai gražiai išpuošti, o viduj užverstos priekėmis. Vėlyvai užsilikę gatvėje žmonės švariai atrodo, grupėmis sustoję kalbasi, juokauja. Jokio driskio ar girtuoklio, kurių tokiu laiku mano miestas pilnas, neteko matyti nei sutikti. Jokio juoduko ar juodukės nėra, vien tik baltavėdžiai.

Kokia skirtinga gyvenimo atmosfera ir aplinkos čionai yra. palyginus su mano miestu vidamas maštau sau. Kad Jung. Amerikos Valstijų rytuose turi būti "Afrika" ir "Amerika". Čia atrodo yra gera tvarka, matosi švara visur, žmonių išžiūra ir poelgis kitokis, saugu, nėra baimės. Kuomet mano mieste šiukšlės, popieriai, išmatos gatvėse, stubos pelesiai pašvinę, girtai, ubagai, driskiai, paliegaliai, dopepedleriai, nurber-raiteriai, gambleriai, užpuolikai, žmogžudžiai, plėšikai, valkatos, moterų užpuolkinėjos ir žaginėjai, tinginiai, vagiliai—visi šie nupuolę doroj žmonės, sykiu maišosi ir gyvena su atsakingais ir dorais piliečiais ir gyventojais.

Pasiekiau miesto Common parką. Jis pilnas šviesos. Takai cementuoti, o jų šalimis tankiai nustatyta sėdynės. Parkas didelis ir keturkampis. Stiprus, gerai prižiūrėti didi medžiai dar žaliuoja, menuliu ir žvaigždėmis pro lapus šviečiant. Sodno žolė tirštai suaugus, tamsiai žalia spalva puošia nuklotą žemę. Ne bildesio, nei trenksimo, nei užimo žmonių negirdėti. Tyli, rami, žavėjanti naktis!

Sėdau ant sėdynės. Rodos gulčia ir miegočia bent iki rytojaus, bet juk čia ne mano miestas. Čionai tvarka kitokia niekas pas mus. Atsiminiau kaip jaunas budamas 1905, 1906 ir 1907, vasaros karštu laiku po darbo, su kitais jaunuoliais ir jaunuolėmis, atėidavom šin parkan karštus vakarus praleisti. Dabar, netikėtai būdu, atsiradau nakties laiku ir sėdžiu vienu vienas. Kur jos ir jie? Negalėtingas laikas vienus atskyrė ir pašaukė pas save. . . . kiti išsiklystę svietur. . . .

Pasikėliau, einu. Einu tuo pačiu taku, kuriuo tukstancavau kartų pirmiau vaikščiodavau. Po kairėi stovi ta pati OLIVER SCHOOL, kur pribuvęs iš Lietuvos pradėjau mokytis ei, bi si. Po dešinei namas, kur paskutinį kartą gyvenau apleidžiant Lawrence. Priėjau pasižiūrėti prie abiejų. Abu atrodo kaip palikau 22 metai atgal. Mano atvaizda tik pasikeitus. Čia tuoj

pat prieinu velionio ANTANO RAMANAUSKO laivakorėjų agentūros buvusią vietą. Sustojau pasižiūrėti, juk pas jį dirbau net ketvertą metų. Kitados čionai buvo tautinė Lietuvių įstaiga ir užėiga. Susiedija dabar Italų, namukas nekaip atrodo, apleistas. Nors jau vėlus laikas, bet Italai susėdę kalbasi ant kampų tarpu savęs.

Jau visai vėlu, netoli 12 nakties. Einu dabar į šiekodamas Park gatvės 14 Nr. Gatvės švartios ir gerai apšviestos, mėnaisena skaišti, tik dėja ant skersgatvių rodyklių truksta. Čia jau miesto viršūlė neapsižiūrėjimas. Pagaliau kam rodyklės reikalingos. Miesto gyventojai ir be jų žino kur randasi. O "ateiviui, kaip man, pribuvus nakties laiku, nežinojo kad reikės jų ieškoti.

Sutikau vieną praeivį. Klausiu jo kur yra Park strytas. Jis man nurodė, bet į priešingą pusę. Sutikau kitą, jo klausiu. Eik tiesiai šia gatve, pereik pirmą, antra yra Park St. Pasiekiau. Dabar jau ant vietos, tik 14 Nr. reikia susirasti.

Ieškau numerio. Tuoj gir-džiu dvi moterys eidamos lietuviškai garsiai kalba. Aš prie jų. "Ei, moterys, nurodykite kur randasi 14 Nr. Park gatvės", prašnekau į jas. Viena tuoj mane iš balso pažino. Suriko—"Jankauskas". "Taip, jis pats"—atsiliepiu. "Is kur Tammistos taip vėlai pareinate?". "O gi turėjome parę klube, bisiklė išsig. . . tai eidamos ir alasavojam"—jaunesnioji greit at-rėžė. "O draugas kaip čia taip vėlai, ar paklydai?" "Visai ne, tik antrašo 14 Nr. Park gatvės negaliu surasti". "Štai čia pat, mes tave nuvesim".

Pasileidom eiti. Klausimai ir atsakymai pylėsi iš abiejų pusių. Einame ir vis šnekames. "Štai čia pat" vietą aš naujaučiau turėjom jau pasiekti. Jos gi sako dar ne. Aš pažvelgiau į stubos gerai matomą numerį, žiuriu 380. "Sesės, mes keturi blokai nuo A. S. vietos." "Ar gali buti!"—suriko jaunesnioji, mes ne tik pačios, bet ir tave suklaidinom. "Turi buti gerai prisigėrėm"—jaunesnioji pajukavo. Gryžtam atgal. Viena pasilikio laukti, antra pristatė mane stubon.

BANKIETAS

Spalio 1 diena, sekmadienis. Miegojau kaip numirėlis, bet atrodau sublogęs, nors stiprumo netrukta. Jaučiuos gerai. Išmiges princio lovoj, šeimininkai A. S. kaip 12 val. surengė karališkus pietus. Valgyti noro nėra. Šeimininkai prašo, o aš vis aiškinuos kad negaliu. Jau pirma val. po pietų. "Tuoj jau eisime svetainėn"—šeimininkas A. S. pasakė, nes kaip 2 val. pradžia programo. "Jeigu taip, einame"—aš atsiliepiu.

LYRA HALL, 41 Berkeley Street, Lietuvių Piliiečių Klubu nuosavas namas. Lietuviai papirko jį 1919 m. nuo vokiečių, pasibaigus pirmam pasauliniam karui. Dabar jie mini 25 metų

pirkimo sukaktį. 1917-1917 pirminkavau klubui, kaip ir pirkimo laiku.

Jeinam su klubo pirminku A. S. apatinėn svetainėn. Tie patys stiprus ažuoliniai stalai ir sėdynės, kuriuos užpirkome sykiu su nuosavybe, apsėdę klubiečiai ir kiti. Rumai pilni žmonių. Klubiečiai pamatę mane įėjus puolė sveikinti, bučiuotis, rodois į šmotos norėdami pasidalyti.

"Sveikas, Zigmaj". "Jini, kaip tau einasi". "James, kaip tau?" "Jimuli, taip seniai matytas, eik su mumis". "Pliki, tu niekad nepažensti, kaip tu gerai atrodi". "Ar vedęs, kokią moterę gavai, vaikų ar turi?" Ir eibes kitų komplimentiškių sveikinimų turėjau sutikti. Aš laikiau savo dešinę stipriai ir kiekvienam atsakinėjau "kaip man einasi".

Antra val. po piet. Einam parengto bankieto viršutinėn svetainėn. Stalai švartios ir rupestingai parengti, apsėsti svečiais. Stalai lužta nuo apkrovimo visokių valgių. Prie steičiaus, buvusiu ir esančiu klubo viršinininkų, parengtas stalas. Čionai mane pasodino. Po kairėi ir dešinei nuo manęs susodinti kiti žymūs svečiai ir buvusieji klubo pirminkai.

Klubo pirminkas A. S. oficialiai atidaro bankieto programą, paaiškindamas 25 metų sukakties istorinį paminėjimą, supažindindamas susirinkusių publiką su žymiais svečiais. Jie; miesto mayoras James P. Meehan, senatorius M. A. Flannagan, komisijonierius L. J. Scanton, aldermanas P. Piazza, adv. R. V. O'Sullivan, advokatai J. J. Grigalius ir A. J. Nemaksy, iš Bostono.

Kada iššaukė mano vardą nuo delnų plojimo sužė visa salė. Aš atstojau ir sujungęs rankas pakėliau ir viršū atiduodamas širdingai publikai pasveikinimo ženklą. Tas susirinkusių jausmus dar labiau sukėlė, dabar atsimokėdami man ne tik rankomis, bet ir kojomis trepsėti pradėjo. Tas nepaprasto

NAUJAS IR MELYNAS — Gražuolė Betty Rhodes (NBC "artistė") dėvėja Hollywoodo vėliausiu rudeninį kostiumą, mėlynos kaip jūros spalvos.

entuzijazmo parodymas mane giliausia sujudo ir aš nenoromis apsišarajau. Už ka-gi publika, akyvaizdoje tituluotų ir daug žymesnių už mane svečių, atiduoda man tokią pagarbą? O mayoras savo kalooje pavadino mane "distinguished guest" svečiu. Kalbėjo žymūs svečiai. Broliai Skuodžiai ir jų-jų sesutė išpildė dailiai muzikų programą. Aš pasakiau kiek ilgesnę, raštu pagaminą kalbą. The Lawrence Evening Tribune ant rytojaus visą šį gražų ir istorinį 25 metų klubo sukakties paminėjimą plačiai aprašė. (Bus daugiau)

Brazilų Spauda Rašo: "Laudies Seimo (1940 m.) Tarimai Be Teisinio Pagrindo!"

Sao Paulo leidžiamas brazilų laikraštis "Folha Paulista" savo š. m. liepos mėn. Nr. 100 įdėjo straipsnį, užvardintą "Situacao na Lithuania" — (Lietuvos padėtis), — kuriame rašo:

"Jei visa eilė Europos valstybių pažista svetimą okupaciją, tai Lietuva, laike šio karo jau trečią okupaciją ant savo pečių turi pakelti. Nes, pirmiausiai, tai yra 1940 metais, Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuota, o vėliau, prasidėjus 1941 metais karui tarp rusų ir vokiečių, ji tapo okupuota vokiečių ir, pagaliau, 1944 metais — antrą kart Sovietų Sąjungos.

Lietuva neturi ypatingų žemės turto. kaip tai: geležies, angies arba žibalo, kas kai kurioms tautoms padėjo turtinngoms tapti. Bet, deja, tie turtai, nevisuomet prie gero atvedavo, nes atkreipdavo galingsnių tautų dėmesį ir pavydą.

Lietuva gi, berods, negalėjo ypatingo dėmesio į save kreipti, nes jos žemė neatsižymėjo ypa-

tingu našumu, bet tai buvo vienintelis šaltinis, iš kurio lietuvių tauta sau gyvybę seme. Be to, pravedus po pirmojo didžiojo karo radikalinę žemos reformą, Lietuvoje daugumoj liko maži ir vidutiniai ukininkai, kurie užsiėmė daugiausiai tik žemdirbyste ir gyvulininkyste. Tuo būdu, Lietuvos eksportą sudarė: mėsos produktai, sviestas, kiaušiniai, medis. Javai gi mažai tebuvo eksportuojami, tačiau li-nai užėmė vieną iš svarbiausių vietų Lietuvos eksporte. Pavyzdingas ukis, kaip Danijs, buvo idealas, kuri Lietuvos ukininkas su dideliu pasisekimu siekė.

Tiesa, leituvių tauta turi didelės istorines tradicijas, kurios net iki šiolie užsiliko. Be to, Lietuva laike paskutiniųjų trijų šimtmečių wisapusiškai išsivystė, jog sugebėjo Rytų Europoje užimti vietą pirmose eilėse.

Apart to reikia prisiminti, kad lietuviai nėra slavai, kaip daugelis mano ir kad jų tikyba taip-

ANTRO PASAULINIO KARO ŽYMESNIŲ ĮVYKIŲ KRONIKA

(Tęsinys)

- 1939m. rugsėjo mėn. 1 d.:—Forsteris paskelbė įstatymą, Dancigas prijungiamas prie Reicho ir paprasiai prijungimą patvirtinti. Hitleris tai patvirtino. Je ir Prancuzijoje paskelbta visutinė mobilizacija, leris pasakė kalbą Reichstage. Reichstasas priėmė cigo prie Reicho prijungimo įstatymą.—Anglija ir cuzija įteikė notą Vokietijai, reikalaujamos atšaukti kareivių kariuomenę iš lenkų teritorijos.—Lietuvos dentas paskelbė Liet. neutralumo įstatymą įsigaliojantį rugsėjo mėn. 3 d.—Anglija ir Prancuzija paskelbė tizai karą.
- 1939m. rugsėjo mėn. 4 d.:—Egiptas nutraukė diplomatinį tykius su Vokietija. Australija ir N. Zelandija pasirašė esančios karo stovyje su Vokietija.—Pietų Afriki kė diplomatinis santykius su Vokietija.
- 1939m. rugsėjo mėn. 5 d.:—Tarp Sovietų Sąjungos ir pasirašėjo derybos Mandžiuko ir Mongolijos karinio rimo apie lenkų pakto.—Kanada paskelbė esanti karo stovyje Vokietija.
- 1939m. rugsėjo mėn. 11 d.:—Jugoslavija suteikė Krauti nomiją.
- 1939m. rugsėjo mėn. 16 d.:—Tarp Sovietų Sąjungos ir pasirašytas susitarimas del ginčytinų sienos klausim žė Lenkijon.
- 1939m. rugsėjo mėn. 17 d.:—Sovietų Sąjungos kariuomenė ti Lietuvos neutralumą.
- 1939m. rugsėjo mėn. 22 d.:—Vokiečių-Sovietų karinė Maskvoje nustatė demarkacinę liniją užimtoje srityse.
- 1939m. rugsėjo mėn. 23 d.:—Atnaujinti diplomatiniai tarp Sovietų Rusijos ir Vengrijos.
- 1939m. rugsėjo mėn. 26 d.:—Įvyko Amerikos kontinento konferencija Panamoje.
- 1939m. rugsėjo mėn. 27 d.:—Lenkija pasivadė besanrijin rugsejo mėn. 28 d.:—Tarp Vokietijos ir Sovietų pasirašytas pareiškimas apie patvarios taikos tarp Rytų Europoje; apie Sovietų Sąjungos ir Vokietijos nos nustatymą užimtoje Lenkijos teritorijoje ir nių santykių praplėtimą tarp Vokietijos ir Sovietų rugsejo mėn. 28 d.:—Tarp Sovietų Sąjungos ir pasirašytas tarpusavio paramos paktas.
- 1939m. rugsėjo mėn. 30 d.:—Atsistatydino Moscickis. Na ky prezidentu pasiskelbė Raškevičius.
- 1939m. rugsėjo mėn. 30 d.:—Amerikos valstybių konferen namoje priėmė rezoliuciją del taikos išlaikymo žemyne.
- 1939m. spalio mėn. 5 d.:—Pasirašytas tarp Sovietų Sąjungos ir Latvijos tarpusavio pagelbos paktas.
- 1939m. spalio mėn. 10 d.:—Tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos pasirašytas tarpusavio pagelbos paktas ir Vilniaus bei jo srities gražinimo Lietuvai sutartis.
- 1939m. spalio mėn. 15 d.:—Tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos pasirašyta prekybinė sutartis 1939-40 metams.
- 1939m. spalio mėn. 18 d.:—Pirmieji sovietų kariuomenės atvyko į savo bazes Estijoje.
- 1939m. spalio mėn. 19 d.:—Pasirašytas Anglijos, Prancuzijos tarpusavio pagelbos sutartis.
- 1939m. spalio mėn. 26 d.:—Suomii-Sovietų Sąjungos derybos ir suomių delegacija apleido Maskvą.
- 1939m. spalio mėn. 27-28 d.:—Lietuvos kariuomenė atvyko į savo miestą ir jo sritį.
- 1939m. spalio mėn. 27 d.:—Maskvoje tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos pasirašytas protokolais, nustatęs sienos liniją Lietuvos ir Sovietų Sąjungos.
- 1939m. spalio mėn. 29 d.:—Sovietų Sąjungos kariuomenė atvyko į savo bazes Latvijoje.
- 1939m. lapkričio mėn. 2 d.:—J.A.V. atstovų rumai pakabino lumo įstatymą ir tuo panaikino draudimą grąžinti lapkričio mėn. 8 d.:—Atentatas prieš Hitlerį.
- 1939m. lapkričio mėn. 16 d.:—I Lietuvą atvyko pirmieji kariuomenės daliniai, numatyti spalio mėn. 10 d. lapkričio mėn. 28 d.:—Sovietų Sąjunga nutraukė mo paktą su Suomija, nes pastaroji atsiskė atšaukti vo kariuomenę, po įvykio incidento prie sienos km. nuo sienos prie Karelijos sąsmaukos.
- 1939m. lapkričio mėn. 29 d.:—Sovietų Sąjunga nutraukė tinius santykius su Suomija.
- 1939m. lapkričio mėn. 30 d.:—Tarp Sovietų Sąjungos ir jos kariuomenių prasidėjo karo veiksmi.
- 1939m. gruodžio mėn. 2 d.:—Suomija savo konflikta su Sąjunga pavedė išspręsti Tautų Sąjungai.
- 1939m. gruodžio mėn. 7 d.:—Baltijos valstybių užsienio ministrų konferencija Taline.
- 1939m. gruodžio mėn. 14 d.:—Sovietų Sąjunga pašalinė iš Sąjungos.
- 1939m. gruodžio mėn. 24 d.:—Pan-Amerikos valstybių mas neutralumo reikalas. Protestuojama prieš rusų cuzu ir vokiečių karo laivų veiksmus Amerikos vandeniniame laivynoje po 1870 metų vizitavo Italijos karalių, tuo pat metu visišką Italijos ir šv. Sosto santykių išlyginimą. (Bus daugiau)

BIZ

ENOVIŠKI
pas ir pasibais
jausmus, skai
senovės cez
savo didžioje R
tebuvo iš vi
stancijų laisvu
namų pozų.
šimtai mili
erjai. Tokiai
ryje žmonija tu
metų meti, ne
baigti.—Paryžiuje pasirašytas protokolais del
savo Kur
ratimo ir api
prigimtas t
grąžista kiekvi
meninė laisvę.
prasidėjus krikė
sidoje ir žiau
del tų asmei
—laisvės,
knybės moksla
grąžista. Mat
srasdavo žmoni
tū sau panašus
tū sau didelius
ir musy laikais
krim cezarijai,
puola krikšč
tikalių bažnyč
Gibraltoro u
virtovė krikšč
principams a
tvirtovei, t
cezarų viešpat
kūlis ilgas, kaip
cezarų viešpat
tū moderr
cezarai lab
bendrai pult
tū tvirtovę, t
pilių puikybės,
tū dainai tarę
sta, sukeldi d
tū karų audras
tū patys žusta.
tū trumprų
tū bėgyje pas
tū ketvirčio R
tū amžinąjį Ron
tū kė savę cezar
tū kė savo viešp
tū guli negyvas p
tū miesto gatvėje,
tū nuo praeivių
tū tū už kulnų p
tū karių. Hitler
tū šavo ant
tū tik per 12 me
tū pas raudonasis
tū Stalinas, k
tū nepasotinam
tū pasitenkina, tū
tū jon rusų tau
tū kė vis dar uži
tū žias žemės, ir
tū mo paktą su Suomija, nes pastaroji atsiskė atšaukti
tū vo kariuomenę, po įvykio incidento prie sienos
tū km. nuo sienos prie Karelijos sąsmaukos.
tū lapkričio mėn. 29 d.:—Sovietų Sąjunga nutraukė
tū tinius santykius su Suomija.
tū lapkričio mėn. 30 d.:—Tarp Sovietų Sąjungos ir
tū jos kariuomenių prasidėjo karo veiksmi.
tū 1939m. gruodžio mėn. 2 d.:—Suomija savo konflikta su
tū Sąjunga pavedė išspręsti Tautų Sąjungai.
tū 1939m. gruodžio mėn. 7 d.:—Baltijos valstybių užsienio
tū ministrų konferencija Taline.
tū 1939m. gruodžio mėn. 14 d.:—Sovietų Sąjunga pašalinė iš
tū Sąjungos.
tū 1939m. gruodžio mėn. 24 d.:—Pan-Amerikos valstybių
tū mas neutralumo reikalas. Protestuojama prieš rusų
tū cuzu ir vokiečių karo laivų veiksmus Amerikos vandeniniame
tū laivynoje po 1870 metų vizitavo Italijos karalių, tuo pat metu
tū visišką Italijos ir šv. Sosto santykių išlyginimą.
tū (Bus daugiau)

Girls!
Do you suffer from nervous tension
On 'CERTAIN DAYS' of the month?
Helps Build Up Resistance Against Such Distress!
Do functional periodic disturbances cause you to feel "nervous as a witch," so restless, jittery, highstrung, perhaps tired, "dragged out"—at such times?
Then don't delay! Try this great medicine—Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms. It's one of the best known and most effective medicines for this purpose.
Pinkham's Compound helps nature! Taken regularly — it helps build up resistance against such distress. A very sensible thing to do! Positively no harmful opiates or habit forming ingredients in Pinkham's Compound. Also a grand stomachic tonic! Follow label directions. Buy today!
Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

NAUJOS ANGLIJOS UKININKAI "EINA Į TURGŲ" TELEFONU
Karas pagreitino pakeitimus, kurie platinosi Amerikos ukiouose paskutiniuose metuose. Telefonas savo diena iš dienos patarnavimo rolėje per visą karo laiką pagelbėjo padaryti šiuos pakeitimus galimus.
Neseniai padarytoje apžvalgoje, Naujos Anglijos ukininkai pasakė mums, kad jie remiasi ant telefono del tokių bizniškių veikimų kaip užsakyti pataisymų; susikabėti su jų pagamintų produktų pirkėjais; parduodant tiesiog naudotojams; pašaukiant veterinarą; užsakant medžiagos ir pašarą. Todėl, nesterbėtina kad 86% šių užklaustųjų laiko telefoną kaipo "reikalingumą" savo darbe.
Pagelbėti tolimesniam ukii augimui, nes darome plačius planus dabar suteikimo telefono del daugiau Naujos Anglijos ukio šeimynų ir pagerinimo patarnavimą kurs tapo reikalingumas del tiek daug Naujos Anglijos ukininkų.
NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

KARO POLITIKA

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

Reichstags... atykmą... eikaladamos... eritorijos... mo įstatymo... Prancuzija... utraukė... tija—Pietų... Vokietija... ir Mongolijos... protokolais... esanti kar... ija suteikė... rtiųjų Sa... ūtinių sien... ūngos kariu... ūjunga pat... -Sovietų kar... linija užim... ti diplomati... erikos konti... asidavė bes... etijos ir... patvarios... ūjungs ir... jos teritorij... Vokietijos... etų Sąjungos... raktas. N... lino Mosci... evičius. ... rtiųjų konf... taikos išlai... tarp Sovietų... raktas. ... rtiųjų Sa... paktas ir Vil... i sutartis. ... rtiųjų Sa... 1939-40 metams... vietų kariuom... s Anglijos, Pranc... ūkė savę cezar... rtiųjų Sa... meido Maskv... ūli negyvas... miesto gatvė... ūn nuo praev... i po to kar... ūtis už kuln... ūrių. Hitleris... ūsavo ant ce... ūtik per 12 me... ūlas raudonas... ū Stalinas, k... ū nepasotinam... ūsitenkina, tur... ūtonų rusų taut... ūta vis dar užim... ūs Sąjunga nutrauk... ūs žemės, ir pav... ūroji atsiskaid... ūnancias tautas... ūs likimas lauk... ū šį trešmaukos... ūezarį už pirm... ūs. ... ūabar kyla klausimas, kuris... ūu butu pravartu šiūomi

NOVIŠKI IR MODERNIŠKI CEZARIAI

pas ir pasibaisėjimas suk... ausmus, skaitant istoriją... senovės cezarių gadyne... didžioje Romos valdyst... tebuvo iš viso tik apie 80... ūdžių laisvų žmonių, taip... ir N. Zelazny, o likusieji de... ūtai, šimtai milijonų piliečių... ū. Tokiame vergijos... rtyje žmonija tunojo per tuk... ūs metų, nes neturėdama... ūratimo apie vieną tikrąjį... ūvą, savo Kurėją, neturėjo... ūratimo ir apie Jo duotas... ū primigtas teises, kurios... ūpazįsta kiekvienam žmogui... ūnė laisvę. ... ūsidedūs krikščionybės erai, ... ūdė ir žiauri, neatvangi... ū dēl tų asmeninių žmogaus... ū-laisvės, kurias krik... ūybės mokslas kiekvienam... ūzista. Mat visais laikais... ūrasdavo žmonių, kurie no... ūt panašus cezariams ir... ūti sau didelius škaičius ver... ūs mus laikais išskyla vienas... ūitam cezariui, kurie žiau... ūpuola krikščionybę, ypač... ūkų bažnyčią, kuri yra, ... ūo Gibraltar uola, arba stip... ūvirtovė krikščionybės mok... ūprincipams apsaugoti. Ačiu... ūvirtovė, tų modernųjų... ūrių viešpatavimas nebuna... ūs ilgas, kaip kad senovės... ūrių viešpatavimas. Mat... ū valstybių konferencijose... ūt cezariai labai gražiai su... ū bendrai puliti tą krikščio... ūs tvirtovę, tačiau buda... ūnūni pūkiybės, gadosu, pa... ūo dažnai tarp savęs susi... ūta, sukėlia dideles pasau... ū karų audras, laike kurių... ūtys žūsta. Tame ir prie... ūs jų trumpų viešpatavimų... ūk bėgyje paskutinio šimt... ūo ketvirtio Musolinis, užė... ūs amžinąjį Romos miestą ap... ūrtartus. ... ūkė savę cezarium, bet po ke... ūs savo viešpatavimo me... ūdo Maskvą. ... ūli negyvas purvinoje Mila... ū miesto gatvėje, spardomas į... ūn nuo praeviu. I po to kar... ūtis už kulnų pakabintas ant... ūrių. Hitleris išdėdė žiaur... ūsavo ant cezarinių išdydžių... ūtik per 12 metų. Lieka dar... ūlas raudonas Maskvos ce... ū Stalinas, kuris ir-gi pasi... ū nepasotinamai godus ir... ūsitenkina, turėdamas 180... ūtonų rusų tautos vergų, bet... ūta vis dar užimti didesnius... ūs Sąjunga nutraukė šiuos žemės, ir pavertė jose... ūroji atsiskaidė į tris nenancias tautas. Žinoma ne... ūs likimas laukia ir šį treš... ūmaukos. ... ūezarį už pirmuosius du ce... ūjunga nutraukė šiuos žemės.

Ir Burokus Lietuvoj Turi Kastį Pagal Maskvos Įsakymą

New York (LAIC) — Kiek... stropiai Lietuvos gyvenimas yra... kontroliuojamas Maskvos įstai... gu, galima suprasti iš to, kad... Sovietų Sąjungos Liaudies Kom... misariatas ir Centrinis Komun... istų (bolševikų) partijos komi... tetas Maskvoje, kaip praneša... "Pravda" Nr. 166, davė įsakymą... Lietuvos komunistų partijos nar... iams (kurie faktinai dabar eina... tinųjų pareigas, prižiūrėdami... ir ragindami Lietuvos valstie... čius, kad cukrinius runkelius... Lietuvoje būtų nukasti iki spa... lių 20 d. o jų pristatymas baigt... ūs iki lapkričio 1 d. Kai Lietu... vos ūkis buvo laisvas, valstie... čiai be jokių raginimų geriau... savo darbus atlikdavo negu pir... maeiliai Maskvos kolchozininkai.

SVEČIAI Į NAUJĄ PASAULĮ PRIEŠ KOLUMBUS

Spalio 12 d. ši šalis minės Ko... lumbus Dieną. Ir tuo pačiu laiku... mums visiems prisimina kelio... nės į šią šalį kitų žmonių prieš... garsiąją kelionę Kolumbo vyrų... į West Indijos salas. ... Tarpe geriausia žinoma kelei... vių iš šiaurės, turime Lief Eric... sson ir Thornfinn Kalfefoni. Ir... nors apie jų kelionės nėra geo... grafinių žinių, bet įsteigta, kad... Lief, atvažiavo apie 1000 metais... Jis buvo pirmas europietis kad... pasiekti Naują Pasaulį. Pagal... istorijos interpretatorių Lief pats... nebuvo kolonizatorius. ... Thorfinn, narys gerai žinomos... Islandijos šeimos, keliems me... tams po Lief atvykimu manė... kolonizuoti Ameriką. Bet Indi... joniai buvo labai nedraugingi... net pavojingi. Nėra tikrų žinių... kokią vietą Lief ir Thornfinn tik... rai pasiekė. Kaikurie istorijos... studentai sako Labrador, New... foundland, Nova Scotia ir Cape... Breton. Tikima, kad šie kelei... viai aplankė Rhode Island val... stiją. Paskutinis testamentas... kolonijališko gubernatoriaus... Rhode Island mini "My stone... built wind mill". ... Kiti vyrai iš šiaurės atvyko į... šį kontinentą prieš 1492 m. kur... rie nepaliko tikrus rekordus. ... Apie kitus — Airius, vėsius, ... italus, francuzus, kiniečius ir... kitus, galime sakyti, "Taip, jie... čion atvyko, bet apie juos nėra... jokių rekordų". ... Lengva tikėti, kad prieš 1492... m. kinų arba japonų mažutėliai... laivėliai pasiekė vakarus. Yra... visokių pasakų, viena ypač įdo... mi, ji liečia burelį budistų misi... jonierių. Sakoma kad jie atvyko... iš Kamehatka ir Aleutian Salų... ir plaukė kol pasiekė šalį kurią... jie vadino Fusan. Tikima, kad

Pardavimui

Turiu valgomąjį kambario se... tą ir keletą kitų įvairių daiktų... kuriuos norėčiau parduoti prieš... išvažiavimą. Kreipkitės: ... 13 WINTHROP GATVĖS Worcester, Mass.

OFICIALIS SUSIVENIJIMO LI... TUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS Kasimir S. Michalski, M.D. 15 VERNON STREET Worcester, Mass. OFISO VALANDOS: 2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak. Išimant Sekm. ir Šventes TEL. 5-8562

FRANEŠIMAS CHARLES L. CURTIN D.D.S. CHIRURGAS, DENTISTAS praneša atidarymą moderniško ofiso del praktikavimo dentisterijos ir burnos chirurgijos — Registruota Norsė 14 VERNON GATVĖS Worcester, Mass. Valandos: 9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų Vakaraš Pagal Susitarimą

LAINER'S CLEANSERS ● GERAS DARBAS ● GREITAS PATARNAVIMAS ● ŽEMOS KAINOS Dial 5-5281 73 Green St.

VICTOR PRATT Lietuvius Generalis KONTRAKTORIUS Atliekam Visokius darbus Dažytojas - Painteris 15 VIDAUS IR LAUKO Tel. 5-5715 ir 4-0661 27 Grand St., Worcester, Mass. Lic. No. 8035

Sanitary Shirt Laundry SANITARIKA MARSKINIŲ SKALBYKLA VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI Pilnas Skalbyklos Patarnavimas. Skalbiams, proslnam ir sutalsome marškinius; uniformas; apatinius ir virštinius drabužius; taipgi mažesnius daiktus. MARIJONA PAKAUSKIENE IR MARIJONA MAIORANO, Vedėjos Darbas Gvarantuotas Atneškite ir Atsiimkite 15 KELLEY SQUARE WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co P. YESELIUNAS Sodės Idirbystės Savininkas 19 Taylor St., Worcester Tel. 4-5222 Ypatingai išdirbame GINGER ALE ir 15 kitokių sodės rusių

Pristatoml i Namus Vietiniai ir Importuoti Gėrymal Edward Yanover's PACKAGE STORE Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymal, Lietuvišką Valstybinę Degtinę, Vyną ir Alų 278 MILLBURY GATVĖS Tel. 2-3381

"GEGUTĖLĖ"

— Trempia, švaistos, svetimieji Mus žemelėje mieloj. Lėkia, slapstos, gegutėlė — Nėr vietelės Lietuvoj. ...Pasislėpusi kukuoja — Dėsto dides skriaudas; Kaip galingi vis meluoja — Slepia Stalino klastas. Jisai mėgsta jėgą vieną Nuo senovės gan gilių: Grobia, naikina, kiekvieną — "Saulė" vien tik dėl Maskvos!.. Kujū!.. Kujū!.. Be vietelės — Svetimųjų vaikoma. —Nėr sodybos, nėr girelės — Alpst, vaitoja, Lietuva. Ji kukuoja, diena, naktį, Ji palikusi viena... Skelbia, neša, Laisvės žodį: Nepriklausoma diena! — Trempia, švaistos, svetimieji Mus žemelėje mieloj Lėkia, slapstos gegutėlė — Nėr vietelės Lietuvoj. Dzukų Jonas

IN 1870

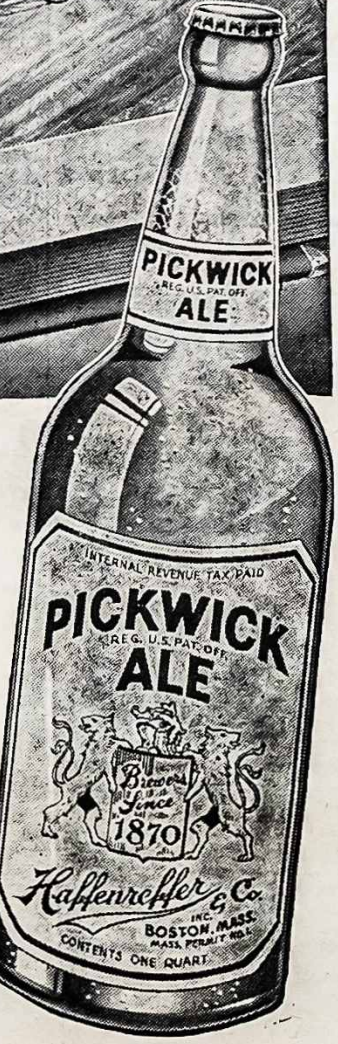
kuomet Haffenreffer & Co. buvo įsteigtas, šeimynų gydytojas, apribotas medicinoj, budavo paprastas reginys, kai jis lankydavosi pas ligonis. Tais metais, Pasteur, žymusis mokslininkas, tada darė tyrinėjimus, kurie vedė prie pasteurizacijos išradimo — palaikymo valgių ir gėrynių biologiską tyrumą. Šis išradimas, iš priežasties savo biologiskos reikšmės, buvo labai svarbus medicinos profesijai.

IN 1945

Žmonių gyvenimo pailgėjimas yra tiesioginė medicinos profesijos stebuklingos pažangos pasekmė. Šiam progresui lygiagrečiai buvo nuolatiniams tobulėjimams abas darymo mene. Haffenreffer & Co., Pickwick Ale gamintojai per visus šiuos metus be perstojo taikė savo produkto gamybai kiekvieną naudingą dalyką, kokį tik išvystė šios pramonės moksliniai tyrinėjimai.

Septyniadesimt Penkti Jubilejiniai Metai HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR KENMORE PRODUCTS CO. 21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

ELIAUSIOS ŽINIOS

IŠ LIETUVOS

Lietuvos Vaikus Ve... Stovyklas

gos Kankina

ropos Lietuvius

New York (LAIC) — Badas... ūngoje šią vasarą buvo nu... ūta paimti į stovyklas 1... ū000 vaikų. Paduodama tą... ū "Pravda" Nr. 117 pažymi... ū stovyklas pirmoj eilėj bus... ūmi Lietuvos, Latvijos ir Es... ūs vaikai. Ankščiau buvome... ūpranešę, kad iš Pabalčio šią... ūrą buvo išvežta 60.000 vai... ūs.

ATYTIUS DARBAI

tytius vokiečius, Kaune pra... ūstato darbai, kurių... ūbė daug, nes vokiečiai, ... ūpleidžiant Kauną, visus... ūstus pastatus išsprogdino.

Worcesterio Naujienos

WORCESTER MUSIC FESTIVAL 86-TI METAI

JEAN WATSON, Contralto

Worcester Music Festival, dabar 86-tuose metuose, seniausias tos rūšies muzikališkas įvykis Suvienijose Valtijose, prasidės Auditoriume, Lincoln aikštėje, pirmadienio vakare, spalio 8-tą dieną, su pirmu iš šešių savaitės koncertų, dalyvaujant Philadelphia orkestrui, Festival chorui iš 400 balsų, ir šešiem žymiem solistams.

Eugene Ormandy vadovaus orkestrui, Walter Howe, Festival direktorius vadovaus chorui. Solistai yra Dorothy Maynor, negrė soprano, artistų vakaro programoje, spalio 12-tą; Rudolf Serkin, pianistas Symphonijos vakaro programoj, spalio 13-tą; Stella Roman, Metropolitan operos soprano pirmadienio vakaro ir ketvirtadienio vakaro programose. Kiti solistai yra Jean Watson, contralto, Lansing Hatfield, Metropolitan operos baritonas; Donald Dame, Metropolitan operos tenoras. Ponas Dame bus solistas antradienio vakare, kada bus išpildytas Coleridge—Taylor "Hiawatha's Wedding Feast."

Antradienio vakaro programa buvo paskirta pergalei ir taikai, laike kurios bus išpildytas nau-

STELLA ROMAN — Soprano

Viešpaties Darbai," chorui, vargonams ir piano, parašytas p. George W. Volkel, oficialio Chautauqua Instituto vargoniniko. Ponas Volkel išpildys vargonų dalį. Seštadienio ryte, Philadelphia orkestras, po vadovybe Alexander Hilsberg, išpildys vieną savo pagarsėjusių Jaunimo Koncertų, su Norman S. Shirk, kaip pranešėjas.

Manoma, kad visi 1945 Festivalio koncertai bus pasekmingi gausiais lankytojais, jas, puikus kurinys, "O Visi

Pagerbimo Benketas

Pasidarbavimu p. Matildos Pauliukonienės, ir p. Mary Weiksner, buvo suruošta puošnus pagerbimo benketas panelei Majorės Albinos Simkiutės, ku-WAC, kuri dabar svečiuojasi pas savo motinėlę. Pagerbimo benketas įvyko 27 d. rugsėjo, Sheraton Viešbuty. Nors parengimas buvo suruoštas labai trumpu laiku, bet buvo gan skaitlingas ir puikiai prirengtas.

To benketo, sumanytoja p-nia Matilda Pauliukonienė, labai gyvai ir sumaniai pirmininkavo. Kalbas pasakė p-nia Ona Pakštienė ir p-nia Archie E. Golembeski. Ponia O. Pakštienė puikiai nupiešė šimkų šeimos įvairiuose srytyse gabumus ir nuopelnus. Ponia A. E. Golembeski, buvusi artima jos draugė, vaizdžiai apibrėžė asmenybę panelės Majorės Albinos. Ponia Vincenta Kielienė paskaitė eiles pati parašiusi, pritaikintas Majorės tarnystei.

Ponia M. Weiksner įteikė Majorai Albinai Simkiutei dovaną nuo dalyvių. Po to sekė kalba Majorės Albinos Simkiutės, kuri įspudingai, gyvai apibūdino įvykius savo įvairios kelionės ir darbuotės. Majorai Albinai teko pergyventi daug įvairių nuotikių, kaip karės laike ir tarp pabėgėlių tremtinių europiečių. Nemint kitų tautų tik vien lietuvių, tikrai buvo jos priežuroje apie keturi tukstantiniai asmenų, kuriem reikalinga būtina pagalba, ypatingai drabužių, avalinės ir patalinės. Tarpe pabėgėlių yra įvairių profesijų ir

paprastų darbininkų. Jai išvažiujant buvo duodami pasveikinimai ir prašymai Amerikos lietuviams, kad vieningai dirbdami pagelbėtų tėvynei Lietuvai atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Jų pareiškimas—kol Lietuva bus po Rusijos grobiu, niekas nenori ten grįžti.

Po Majorės kalbos, sekė dainų ir muzikos dalis, kurią paruošė ir vadovavo p-nia Genavitė Kaneb. Dainos buvo parinktos Majorės tarnybai, kurias pateikė p-nia G. Kaneb ir sudainavo p-nios Anelė Thompson, M. Zemaitienė, A. Milius, J. Mack, M. Pauliukonienė, O. Graičaitienė, M. Lekeckienė, M. Weiksner ir pianistė M. Miller.

Majorė Albina Simkiutė yra dukterė p-nios Elenos Simkienės (33 Fairfax St.), kuri šiuo laiku rimtai ligos prispausta negalėjo dalyvauti kartu su dukteria benkete, kurs buvo labai apgalvesta. Prie garbės stalo matėsi dvi majorės sesutės, Cicilija ir Ieva ir kitos artimosios. Stalas buvo papuoštas Amerikos vėliava, sudaryta gyvų gėlių buketas. Prie to ir visom dalyvėm buvo paruošti gėlių puokštės, kas darė labai gražų įspūdį.

Tokių parengimų retinybė lietuvių tarpe. Majorė Albina jameiškė didelę padėką rengėjoms ir dalyvėms už suteiktą malonumą.

Viešnios Worcesteri

Jokubas ir Rozalija Kondrotai nuo 15 Fairbanks gatvės sulaukė dvi viešnias, Oną Navickiešę iš Hartford, Conn. ir jos draugę Kastę Baltienę, iš Minersville, Pa. Jos abi vii šią savaitę Worcesteri aplankys savo gimines ir draugus, tarp kurių ponus Juozą ir Agotą Rogilius. Ponia Navickienė ir jos vyras Adomas jaučiasi labai laimingais, nes jų abudu sunęs jau sugrįžo namon, atleisti iš tarnybos. Raimundas buvo Armijoje, tarnavo Anglijoj, Prancuzijoje (kur buvo sužeistas), Belgijoje, Holandijoje ir Vokietijoje. Dabar tik lapkričio antrą dieną parvažiuo namon ir daugiau į Armiją nesugrįž. Albinas, antras sunus jau dvi savaites kaip pabėgėlis, paleistas iš Latvijos. Jisai tarnavo Washington, D. C. ir Philadelphia, Pa., prie laivų. Išstarnavęs 2 1/2 metų, Albinas sugrįžo pas savo žmoną. Kiti šeimos nariai yra Margaret Česnuolevičienė; Eleonora Navickiutė, ofise dirba; Edvardas Naviskas, mechanikas ir Louis Naviskas, kurs dirba biznyje. Šios savaitės pabaigoje, ponia Navickienė vyksta į Minersville, Pa. sykiu su sunumi ir ponia Baltienę, automobiliu.

Piknikas Po Stogu

Federacijos 13-tas skyrius rengia pikniką Maironio Parke, sekmadienį, spalio 7-tą dieną. Pikniko pilnas skiriamas tikslu suteikt pagalbą savo broliam lietuviams, kurie nukentėję nuo karo. Prašom visų lietuvių skaitlingai atsilankyti ir praleisti laiką linksmi.

Kviečia Valdyba

L. M. K. Mėnesinis Susirinkimas

Lietuvių Moterų Klubo mėnesinis susirinkimas bus antradienio vakare, spalio 9-tą, 7:30 valandą, L. U. Klubo žemutinėje svetainėje. Narės malonėkite kuo skaitlingiausia atsilankyti. Reikės svarstyti apie žiemos sezono veikimą teipgi prisirušti prie Klubo pramogos, kuri įvyks spalio 13-tą. Pramoga rengiama Marianopolio Kolegijos naudai. Bus teipgi kitų reikalų apsvarstyti. Atsiminkite Moterų Klubo susirinkimą. M. Z. V.

Republikonų Klubo Susirinkimas

Lietuvių Amerikonų Republikonų klubo susirinkimas bus sekmadienį, spalio 7-tą, antrą valandą po-pietų, Lietuvių Ukėsių Klubo salėje, 12 Vernon gatvės. Vincentas J. Vieraitis pirmininkaus. Motiejus J. Bruozis išduos išdininko raportą ir teipgi raportą iš buvusio klubo metinio pikniko. Samuelis Čivinskas praneš apie prisirušius del viešo susirinkimo kurs bus laikytas prieš miesto rinkimus, lapkričio mėnesi.

Visi nariai raginami atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus daromi svarbūs planai del Klubo veikimo ateinančiuose rinkimuose.

E. Montvilaitė, raštininkė

Šv. Jurgio Draugijos Susirinkimas

Šv. Jurgio draugijos susirinkimas bus penktadienio vakare, spalio 5-tą, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Ukėsių Klubo svetainėje. Malonėkite visi nariai jame dalyvauti. Pradėsime ruošti prie įvairaus vakarėlio, kurs bus lapkričio 10-tą dieną, L. U. klubo žemutinėje svetainėje. A. V. Dailida

Paskutinis Sezoninis Išvažiavimas

Rengia Lietuvių Demokratų Lyga paskutinį šio sezono išvažiavimą, sekmadienį, spalio 7-tą dieną, Klubo vasarnamy, Bungalow. Piknikas prasidės pirmą valandą po pietų. Bus dainų, kalbų ir muzikos. Massachusetts gubernatorius Tobin pasižadėjo dalyvauti. Teipgi dalyvaus kandidatas į miesto majorus senatorius Sullivan ir kiti. Visus kviečiame skaitlingai dalyvauti. Komitetas

Išnuomavimui

Turiu du tuščius kambarius žemutiem, pavieniui, vyriui ar moteriai. Vieta patogi ir sveika, netoli gatvėkario. Kreipkitės: 135 Cohasset gatvės, Worcester.

Ieško Darbo

Kam būtų reikalinga senyva moteris del ne sunkaus darbo namuose kreipkitės su laišku šituo adresu: MRS. MARY JACOBS 14 Garfield Ave. HAMILTON, MASS.

! PIKNIKAS !

Rengia Demokratų Lyga
SEKMADIENY, SPALIO (OCT.) 7-TĄ D.

Prasidės 1-mą Val. Po-pietų
KLIUBO VASARNAMY BUNGALOW
Davis Way, Shrewsbury, Mass.

BUS DAINŲ, KALBŲ IR MUZIKOS

Kalbės Massachusetts
GUBERNATORIUS TOBIN

Taipgi Dalyvaus Kandidatas į Miesto Majorus
SENATORIUS SULLIVAN IR KITI

Visus kviečiame skaitlingai dalyvauti
RENGIMO KOMITETAS

Moteru Kampe

Pašvęstas Jų Socialiams Kulturos ir Literatūrai
Reika lams

VADOVAUJANČIŲ MOTERŲ PRAMONIŲ VADŲ PASITARIMAS

Ponas George E. Williamson, Strathmore Paper Company vice-prezidentas ir išdininkas, iš West Springfield, Mass. pasakys svarbiausią kalbą, "Atetiš Pradžia Šiandien," pasitarimuose tarp Vadovaujančių Moterų ir Pramonės Vadų, ketvirtadienio vakare, spalio 4-tą, Sheraton Viešbuty, buvo pranešta per Phillip Morgan, rengimo pirmsėdį.

Ponas Williamson yra turėjęs nuolatinius ryšius su Massachusetts valstijos pramone. Baigęs Worcester Polytechnic Institutą, jisai pirmiau buvo su American Writing Paper Company, Holyoke ir Union Metallic Cartridge Company, Bridgeport, Conn. Jisai turi dabar bižiškus ryšius, kaipo direktorius Rising Paper Company, Housatonic, Mass.; prezidentas ir direktorius Premoid Products Inc., West Springfield, Mass. ir Prezidentas ir Direktorius Agawam Chemicals, Inc., teipgi West Springfield.

Ponas Williamson, užimantis vadovaujančią vietą visuomenės reikaluose, dabar veikia kaipo direktorius Springfieldo Y.M.C.A., Springfieldo Kolegijos globėjas, Junior Achievement, Inc. direktorius ir sekretorius, Associated Industries Massachusetts vyriausio komiteto narys ir National Association of Manufacturers direktorius.

Ponas Williamson teipgi bus vienas iš "ekspertų," kurie atakys į klausymus laike 8:15 valandos sesijos, kuri seka po puotos. Jo dalyvavimas bus labai įdomus visiems, nes jisai turi nepaprastus žinias apie po-

George Emery

nes galimybės kaipo Sykiu su ponu Williamson kinės į klausymus sesijoje. Edward F. Conant, Crompton & Knowlton Works; p-nia Linwood Ar ALT. va ninkė; panelė N. Myr kine, buvusi Y.W.C.A. Sheppard Envelope Company prezidentė; Ralph C. Worcester County Trust pany, vice-prezidentas; Thomas L. Porter, Women's Club pirminia Dorothy L. Sallee Secretarial School, Brooks Shumaker, W. Sons Company redaktorius bus A. Holmstrom, Norton vice-prezidentas; Worcester Chamber of Industrial Bureau ponia George F. mininkaus pirmoji sesij status ponia Salter, natly, Orday, ir Jie kalbės sekantiemuose: "Moterų Vyrų jaus Amerikai;" "Immaturo Oct. 5, 194 ke Išvystymo Finans "Sugryžimas Dirbi nės S a n t y k i a i" mas Patenkint Prir

ŽARIJOS

Worcesterio Sandariečiai tempia Lietuvai Remti Drgiją pas Marksistus. Juozas Krasinskas Lietuvai Remti Draugijos Centro Raštininkas pradėjo tautinę spaudą šmeižti, o girti tuos Marksistus, kurie jos prisikėlimo laikais aiškiai pasakė: "Lietuvai nė cento!"

Rodos, kad Sandariečiai kadaise dirbo bendrai su tautininkais, ir buvo Dr. Basanavičiaus, Dr. Kudirkos, Dr. Šliupo pasekėjais, bet šiandien jau bijosi prisipažinti tautininkais esą.

Šio miesto Sandariečių galvos labai nekenčia Lietuvai Vaduoti Sąjungos, jie ją keikia ir šmeižia kiek galėdami. Tie jų keiksmai jau ir bimbinius pradeda lenkti.

O ką-gi bloga ta Lietuvai Vaduoti Sąjunga jiems padarė? Gal užtai Sandariečiai nekenčia jos, kad ji per Amerikos Lietuvių Misiją rinko milijoną parašų del

Juokų ir Dainų Vakaras

Lietuvių Vyčių 25-ta Kuopa rengia "Juokų ir Dainų" Vakara, kuris įvyks Sekmadienį, Spalio (Oct.) 7d. 1945, 4-tą val. p.p., Šv. Kazimiero Bažnyt. svetainėje.

Bus Lietuviškų dainų ir šokių ir Lietuviška Komedija. Komedijos žymiausiaj rolę suloš Juozas Gerulis. Rengėjai kviečia visus atsilankyti ir linksmi praleisti vakarą. M. K.

Lietuvos Laisvės? to, kad ji išleido Lithuania" istorišką kad supažindinti su čius su Lietuvos su jai padarytomis del to, kad ji išleido Jono Petruičio knyga der the Sickle mer," kurioje atidė ševikų barbarišką mą su Lietuvos jais?

Nejaugi nesiras Sandariečio, kuris pakelti balsą prieš tautos išsigimėlius?

Jau laikas tuos maskuoti, kad patuviskam svetui dišką anti-lietuvišką.

CITY LUN

LIETUVISKA VALD... JUOZAS KASINSKAS... 42 Millbury St., Worcester

Ateikite ir Pam... Rialto Barba... Kur visados trys... Taipgi parduodam... M. MACHO... 40 Millbury St., Worcester, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WORL, 950 kilocycles, 9:30 to 10:30 val. ryte bus sekantis:

1—Muzika. 2—Birutės Itadio Choras vad. Valentinai Minkienė. 3—"Pasaka apie Magdute".

Po programi prašome parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus

PASKOLOS
Del
Nejudomo Turto
TAKSŲ

Palyginkit šitas mokeskis su kitomis

You Get	12 Monthly Payments	Cost to You
\$100	\$8.83	\$6.00
200	17.66	12.00
300	26.50	18.00
500	44.16	30.00
1000	88.33	60.00

Šios žemos mokesčių jima visą nuosimti ir gyvybės apdraudos apsaugą taip pat.

Nėra Mokesties Ištyrinėjimui

WORCESTER COUNTY TRUST COMPANY
16 Franklin St. and 57 Pearl St.
Kostriemųjų Automobilių Pastatymo Skyrių arba bile vieną iš mūsų Apskrities Ofisų.

"Vieta Pasiskolinti"

WORCESTER Music Festival
OCTOBER 8-13 AUDITORIUM

FEATURING THE
PHILADELPHIA ORCHESTRA
EUGENE ORMANDY, Conducting

FESTIVAL CHORUS
WALTER HOWE, Conducting

Featured Artists
DOROTHY MAYNOR
STELLA ROMAN • DONALD DAME
LANSING HATFIELD
JEAN WATSON • RUDOLPH SERKIN

SINGLE CONCERT TICKETS
\$1.20, \$1.80, \$2.40, \$3, \$3.60 tax inc.
MAIL ORDERS ACCEPTED
STEINERT'S 308 MAIN ST.

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į
THE EYEGLASS SHOP
10 MILLBURY G-VS (Prie Kelley Aikš.)
RECEPTAI IŠPILDOMI

20 METŲ PATYRIMO PATENKINIMU
VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

TEL. DIAL 8-9051 (9 v. ryte iki 7 vak.)
AKINIAI SUTAINOMI